

Udskriftsdato: 21. december 2025

2017/1 BSF 54 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om at give en officiel undskyldning til tidligere beboere på de 19 børnehjem beskrevet i Godhavnsrapporten fra 2011

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 19. december 2017 af Finn Sørensen (EL), Pelle Dragsted (EL) Christian Juhl (EL),
Jesper Kiel (EL) og Rune Lund (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om at give en officiel undskyldning til tidligere beboere på de 19 børnehjem
beskrevet i Godhavnsrapporten fra 2011

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af folketingsåret 2017-2018 at give en officiel undskyldning på vegne af staten til de personer, der i perioden 1945-1976 boede på de 19 forskellige børnehjem, som er beskrevet i Godhavnsrapporten fra 2011. Undskyldningen skal gives, fordi de pågældende personer blev udsat for svigt, overgreb og vanrøgt, mens de var i statens varetægt.

Bemærkninger til forslaget

I 2011 udkom den såkaldte Godhavnsrapport, der undersøgte en række klager fra tidligere børnehjemsbørn over overgreb og medicinske forsøg på drenge- og skolehjemmet Godhavn og 18 andre børnehjem i perioden 1945-76 (»Godhavnsrapporten«, Maria Rytter, Syddansk Universitetsforlag, 2011). Rapporten dokumenterede i rystende detaljer, hvordan de tidligere børnehjemsbørn under deres ophold på de 19 forskellige børnehjem systematisk blev udsat for fysiske og psykiske overgreb, herunder seksuelle krænkelse og medicinske forsøg.

De mange sager om overgreb på børnehjemsbørn er senest blevet aktualiseret ved, at Østre Landsret den 12. november 2017 tog stilling i den såkaldte Godhavnsag. Sagen drejede sig konkret om, hvorvidt den tidligere børnehjemsdreng Poul Erik Rasmussen skulle have en symbolsk erstatning på 10.001 kr. for de overgreb, han var udsat for, da han som teenager var anbragt på den nordsjællandske institution Godhavn, eller om sagen var forældet. Østre Landsret vurderede, at sagen var forældet.

Men selv om børnehjemssagerne i retlig forstand er forældede, lever de tidligere børnehjemsbeboere fortsat med følgerne af de traumatiserende oplevelser, de blev udsat for, mens de var i statens varetægt. En officiel undskyldning og dermed statens anerkendelse af sit ansvar for de overgreb, der blev begået mod dem, vil ikke være af uvæsentlig betydning for disse menneskers fortsatte helings- og bearbejdsproces. Men den danske stat har endnu ikke anerkendt, at der blev begået uret mod de tidligere beboere.

Ingen kan være uenig i, at de overgreb, som de tidligere børnehjemsbeboere blev udsat for, er forkastelige. Overgrebene er forkastelige, uanset om der dømmes efter nutidens eller fortidens målestok. Hverken dengang eller nu har det været acceptabelt at udsætte børn for systematisk vold og psykisk terror. Selv om overgrebene mod beboerne blev begået for snart mange år siden, findes der fortsat sager om omsorgssvigt og mishandling af anbragte børn, hvorfor det er både vigtigt og nødvendigt, at staten vedkender sig sit ansvar og giver en officiel undskyldning.

En officiel statslig undskyldning handler nemlig ikke om, at nulevende personer skal holdes ansvarlige for fejl, der blev begået i fortiden. Med en officiel undskyldning erkender staten som institution sine fejl og forpligter sig fremadrettet til at sikre en mere etisk handlemåde. Det skylder vi alle tidligere og nuværende anbragte børn.

Skriftlig fremsættelse

Finn Sørensen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at give en officiel undskyldning til tidligere beboere på de 19 børnehjem beskrevet i Godhavnsrapporten fra 2011.

(Beslutningsforslag nr. 54)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.